

Hantering av vägvisning för biltrafik i Huddinge kommun

Hantering av vägvisning för biltrafik i Huddinge kommun
Diarienummer: KS-2020/2472
Utgåva: Mars 2023
Godkänd i Samhällsbyggnadsavdelningens styrgrupp mars 2023

Dokumentet har tagits fram av en projektgrupp på Huddinge kommun bestående av Andrija Ilic (projektledare) och Mats Wesslén. Konsultstöd har erhållits med hjälp av en arbetsgrupp från AFRY bestående av Simon Linde, Tora Landgren, Josefin Johansson och Sofie Hellmin

Innehåll

Inledning	5
Syfte	5
Målgrupp	5
Läsanvisningar	6
Begreppslista	6
Förutsättningar för vägvisning	7
Regelverk	7
Trafikförordningen (SFS 1998:1276)	7
Vägmärkesförordningen (SFS 2007:90)	7
Transportstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om vägmärken och andra anordningar (TSFS 2019:74)	7
Kulturmiljölagen (SFS 1988:950)	7
Behov av vägvisning	8
Sällanbesökare	8
Akuta resor	8
Digitaliseringens möjligheter	8
Huddinge kommuns vägnät	8
Utformning av lokaliseringmärken för vägvisning	10
Tillgång till parkering	10
Drift och underhåll	10
Allmänna principer för vägvisning	11
Tydlighet	11
Informationsmängd	11
Förvarning	11
Jämförbarhet	11
Tolkning	11
Konsekvent	12
Kvittens (platsmärke)	12
Fjärrortsprincipen	13
Övergripande undantag	14
Vägvisningshierarki	15
Vägvisning till geografiska mål	16
Kommundelar	16
Orter	16
Lokala mål	17
Fjärrorter och vägnummer	18
Fjärrorter	18
Vägnummer	18
Vägvisning till allmänna inrättningar och serviceinrättningar	19
Allmänna samhällsfunktioner	19
Vårdinrättningar	19

Regional- och lokal kollektivtrafik	20
Idrottsanläggning	20
Industriområde	21
Handelsplats	22
Badplatser	23
Parker och naturreservat	23
Museum	24
Drivmedelsstationer	25
Utbildningslokaler	25
Religiösa byggnader och begravningsplatser	25
Turistiskt intressanta mål	26
Övriga målpunkter av fritidskaraktär	26
Enskilda kommersiella verksamheter	26
Möjlig framtida utveckling av vägvisningssystemet	27
Stam-/grenplan per målpunkt/område	27
Vägvisningsinformation	27

Förteckning av bilagor

Bilaga 1. Exempel på övergripande stam-grenplan

Inledning

Detta dokument är avgränsat till att enbart hantera vägvisning för biltrafik på kommunens vägnät. Huddinge kommun har framtagna riktlinjer för vägvisning för cykel i Cykelvägvisningsplan från 2009 (KS-2009/245.474). Kommunen saknar riktlinjer för gångvägvisning, men i Gångplan för Huddinge kommun (KS-2016/137) anges att en gångvägvisningsplan ska tas fram. Under 2022 genomfördes ett pilotprojekt för gångvägvisning mellan Huddinge station och Kvarnbergsplan i centrala Huddinge.

Vägvisningen är en betydande del av trafiksystemet och det är centralt att informationen som når trafikanten är användbar, tydlig och konsekvent. En grundläggande förutsättning för en konsekvent och enhetlig vägvisning är att det finns en plan för hur vägvisningen ska gå till. Informationsmängden får inte vara för stor då det riskerar att vital information försvinner i mängden likaså får informationsmängden inte vara för sparsam då detta kan leda till osäkerhet. Vägvisningen är ett viktigt verktyg för såväl kommunen som för trafikanten.

För en kommun är det centralt att kunna styra trafiken efter mest lämplig rutt till varje specifik målpunkt. Trafiken till vissa målpunkter kan behöva vägvisas enligt en rutt som inte alltid är det mest gena vägen. Det kan bero på att målpunkten alstrar stora flöden eller flöden av tung trafik, dessa behöver då vägvisas en rutt som är trafiksäker eller där vägen har rätt bärighetsklass för dessa typer av fordon.

För trafikanterna har vägmärken en betydelse för hur de lokaliserar sig i ett område. Därför är det också viktigt att lokaliseringsmärken, i detta dokument även benämnda som vägvisare, erbjuder tydliga val i vilken rutt som resenärerna förväntas ta. Det är en förutsättning att vägvisningen till specifika målpunkter är god och följer gällande regelverk så att trafikanterna kan känna igen vägvisningen oavsett var i Sverige som de befinner sig.

Syfte

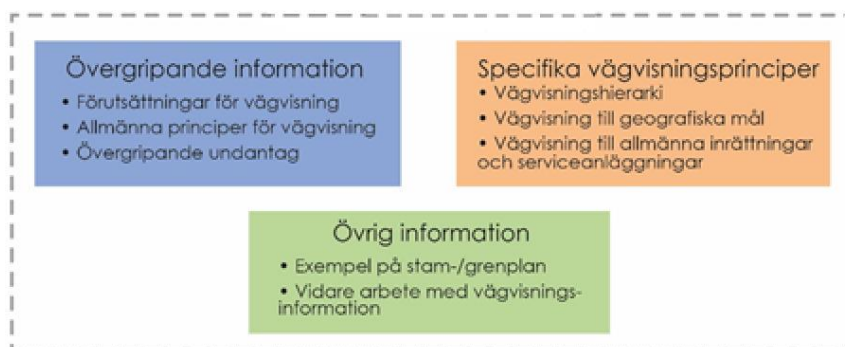
Huddinge kommuns hantering av vägvisning för biltrafik syftar till att systematisera kommunens arbete med vägvisning. Liknande typer av målpunkter ska behandlas lika. Dokumentet ska fungera som stöd för avvägningar i den tidiga planeringen såväl som vid utsättning av ny och underhåll av befintlig vägvisning.

Målgrupp

Dokumentet riktar sig dels till tjänstepersoner i Huddinges kommunala organisation som i någon form arbetar med trafik och vägar och dels externa parter, exempelvis byggaktörer eller medborgare med vägvisningsfrågor.

Läsanvisningar

Dokumentet kan användas i olika skeden av planering och det kan då vara olika delar av dokumentet som är relevant att läsa. Läsanvisningarna syftar därför till att öka orienterbarheten så att rätt delar smidigt kan lokaliseras. Dokumentet består av åtta kapitel, indelat i tre delar:

Övergripande information: den första delen syftar till att ge förståelse för hur vägvisningen ska fungera som verktyg i trafikstyrning, ge stöd i planering av vägvisning på ett övergripande plan och beskriva vilken lagstiftning som är styrande.

Specifika vägvisningsprinciper: del två ger en konkretisering av den övergripande informationen med en hierarki för vägvisning och principer för målpunkter som Huddinge kommun vägvisar till och inte.

Övrig information: den sista delen visar på hur kommunen kan arbeta vidare med vägvisning och information för att ytterligare höja orienterbarheten i det kommunala vägnätet.

Begreppslista

Väghållare är den som i juridisk bemärkelse är ansvarig för vägen. Att vara väghållare innebär att vara ansvarig för vägens byggande och underhåll, för aktuell väghållare se NVDB (Nationell Vägdatabas).

Nationella vägar är en klassificering som i detta dokument används för att beskriva större vägar, i Huddinge kommuns fall E4/E20.

Regionala vägar är en klassificering som i detta dokument innefattar övriga statliga vägar.

Kommunalt huvudvägnät är de delar av vägnätet som av Huddinge kommun pekats ut som huvudvägar.

Kommunalt lokalvägnät är de delar av vägnätet som av Huddinge kommun pekats ut som lokalvägar.

Allmän väg i Huddinge kommun redovisas i Stockholms läns sammanställning över vägar och i vissa lokala trafikföreskrifter inom Stockholms län. Allmän väg kan ha statlig eller kommunal väghållare.

Förutsättningar för vägvisning

Vägvisningen syftar till att skapa tydlighet i vägnätet och ge trafikanten viktig information. Det finns ett antal aspekter som väger in i vad som ska vägvisas och hur detta ska ske.

Regelverk

Trafikförordningen (SFS 1998:1276)

Trafikförordningen innehåller grundläggande bestämmelser för trafik på väg. Förordningen innehåller skrivelser om väghållaransvaret och om att kommunen, i egenskap av väghållare, får besluta om skyltning för vissa vägar eller gator.

Vägmärkesförordningen (SFS 2007:90)

Vägmärkesförordningen (VMF) innehåller bestämmelser om vägmärken och andra trafikanordningar. De allmänna bestämmelserna ställer krav på hur vägmärken ska sättas upp och hur de ska vara utförda. Vidare finns bestämmelser som reglerar uppsättning och underhåll av vägmärken och trafikanordningar samt bestämmelser om kostnadsansvaret.

Transportstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om vägmärken och andra anordningar (TSFS 2019:74)

Transportstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om vägmärken och andra anordningar innehåller myndighetsföreskrifter som gäller alla väghållare. Föreskrifterna anger bland annat bestämmelser om textstorlekar och placering av vägmärken samt bedömningsgrunderna för vägvisning med lokaliseringsmärken till allmänna inrättningar med mera.

Kulturmiljölagen (SFS 1988:950)

Ortnamn är centrala i vägvisningen. Lokaliseringsmärken har därav en viktig uppgift att visa och bevara gamla ortnamn. Enligt kulturmiljölagens hänsynsparagraf ska statlig och kommunal verksamhet iaktas ”god ortnamnsd” vilket innebär att ortnamn som godkänts av Lantmäteriet ska användas i sin korrekta form vid bland annat vägvisning.

Behov av vägvisning

Behovet av vägvisning är beroende av ett flertal aspekter som exempelvis om informationen finns tillgänglig någon annanstans, hur akut ärendet till platsen kan antas vara samt hur svårlokaliserad målpunkten är och vad konsekvenserna skulle bli av att trafikanten kör fel.

Sällanbesökare

Trafikanter som är nya i ett område behöver mer vägvisning än en trafikant som frekvent nyttjar samma väg. Detta gäller även om stöd som exempelvis GPS finns. Därför finns det behov av extra vägvisning till målpunkter som kan antas alstra stora mängder sällanbesökare från andra delar av kommunen eller utifrån. Detta kan exempelvis vara större handelsområden med sällanköpsvaror eller tingsrätten.

Akuta resor

Trafikanter som tar bilen för en akut resa behöver tydlighet. Det är inte alltid trafikanten hinner med att planera resan och vägvisningen blir därför ett viktigt verktyg. Akuta resor kan antas gå till exempelvis vårdinrättningar med akutvård.

Digitaliseringens möjligheter

Vägvisningsbehovet har sett olika ut i olika tider. Förr förlitade sig trafikanter i högre utsträckning på kartor och lokaliseringsmärken för att hitta i vägnätet. Idag finns det istället ett stort antal digitala hjälpmedel och en GPS-funktion är integrerade i de flesta nya telefoner, surfplattor och fordon. Detta får konsekvenser för vägvisningens utformning och frekvens då det idag går att förutsätta att en stor andel av trafikanterna kan hitta till målpunkten med enbart GPS som stöd. Dock gäller detta inte alla trafikanter i alla situationer. Ett analogt system har exempelvis större pålitlighet vid eventuella störningar.

Huddinge kommuns vägnät

Huddinge kommun är ansvarig för kommunala vägar och gator. Kommunen har således rådighet över vägvisningen för dessa. Huddinge kommun gör avvägningar om vilka typer av målpunkter som ska vägvisas och på vilket sätt, enligt detta dokument. För de kommunala vägarna har ett huvudvägnät pekats ut av Huddinge kommun. Huvudvägnätet utgör grund för vägvisning på det kommunala vägnätet. Vägvisning kan även ske från övriga kommunala lokalvägar.

Väg E4/E20, 73, 226, 259, 271 och Lissmavägen (väg 605) är statliga vägar där staten, genom Trafikverket, är väghållare. Huddinge kommun kan framföra önskemål om vägvisning på de statliga vägarna till Trafikverket. Dialog med Trafikverket kring vägvisningsfrågor hanteras inom ramen för specifika projekt. I detta dokument har E4/E20 kategoriserats som en nationell väg och övriga statliga vägar har kategoriserats som regionala vägar.

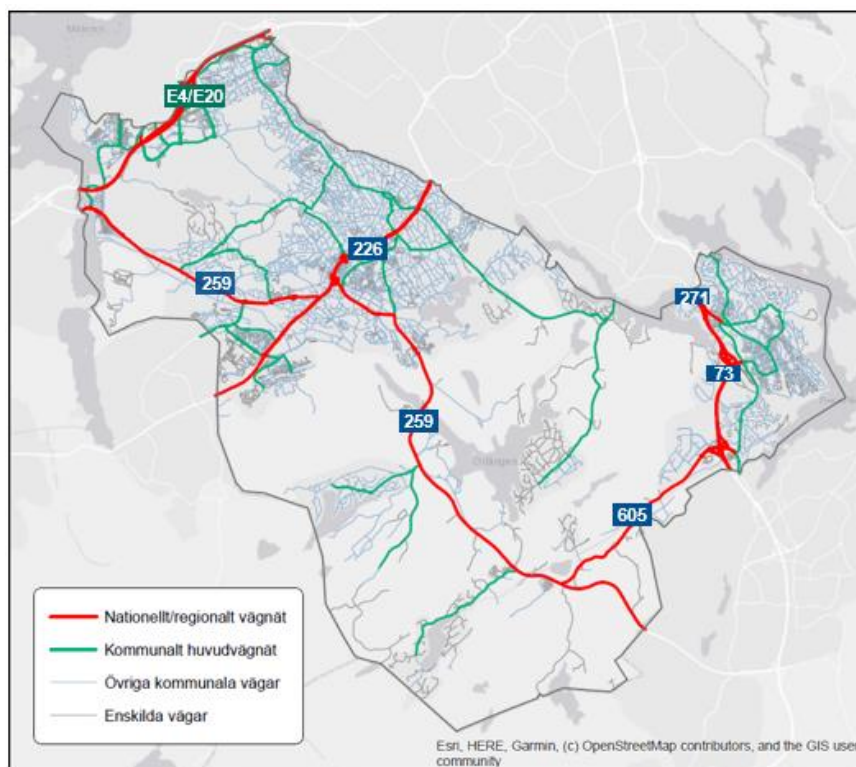
För enskilda vägar är en enskild markägare, samfällighetsförening eller en vägförening väghållare. Huddinge kommun kan i dialog med dem föreslå

vägvisning. Det förekommer att kommunen sköter väghållningen åt en vägförening, men kommunen är då inte väghållare utan entreprenör med samma roll som andra entreprenörer.

Klassificeringen i dokumentet medför en tydlig struktur för vägvisningen baserad på olika nivåer, klasser. I klassificering av vägnätet inom Huddinge kommun har vägarna delats in enligt följande:

- Nationella vägar (Staten, genom Trafikverket, är väghållare)
- Regionala vägar (Staten, genom Trafikverket, är väghållare)
- Kommunalt huvudvägnät (Kommunen är väghållare)
- Kommunala lokalvägar (Kommunen är väghållare)
- Enskilda vägar (Samfällighet, vägförening eller enskild markägare är väghållare)

Figur 1. Karta över vägar i Huddinge kommun.

Utformning av lokaliseringsmärken för vägvisning

För att underlätta informationshanteringen för trafikanten används olika bottenfärger på vägvisningen. Principen är att färgen på skylten, tillsammans med typen av text (versaler eller gemener) ger information om vilken typ vägen tillhör eller målet det vägvisas till.

Figur 2. Exempel på vägvisning med olik utformning beroende på vägtyp.

Motorvägar och motortrafikleder har grön bottenfärg. Allmänna vägar har blå bottenfärg. Enskilda vägar har gul bottenfärg och inom tätort ska bottenfärgen vara vit.

Lokala mål, till exempel en ort eller en stadsdel, skrivs ut med versaler. Inrättningar, till exempel ett kommunhus eller ett polishus, skrivs med gemener. För vägvisning längs enskilda vägar används gemener.

När en väg eller gata övergår från statligt, kommunalt eller enskilt ansvar ska vägvisning vid sista vägvalet ha samma bottenfärg som används på den väg eller gata som trafikanten kör in på.

Exempelvis ska vägvisning på Kommunalvägen (kommunalt ansvar) vid sista vägvalet innan Storängsleden (statligt ansvar) ha blå bottenfärg vilket indikerar att vägvisningen fortsätter på statlig väg. Vid det omvända scenariot ska vägvisningen ha vit bottenfärg.

Tillgång till parkering

En förutsättning för vägvisning på kommunens vägnät är att målpunkten har möjlighet att ta emot besökare som färdas med motorfordon. Vägvisning ska ske till avlämningszon eller parkeringsplats vid målpunkten då detta är slutmål för motorfordonstrafikanten. Vägvisning ska följaktligen inte ske till målpunkter som saknar parkeringsmöjligheter, eller har begränsad möjlighet att hantera en stor mängd besökare. Parkeringsutbudet bör även stå i proportion till efterfrågan för att målpunkten ska vara lämplig för vägvisning. Huddinge kommun utreder parkeringsutbudet och förväntad efterfrågan i de situationer där detta är befogat.

Drift och underhåll

Varje lokaliseringsmärke som sätts upp i det kommunala vägnätet måste skötas. Lokaliseringsmärket ska hållas rent och läsbart, utformningen ska vara korrekt och ajourhållas efter aktuell lagstiftning. Varje vägmärke innebär således ett drift- och underhållsansvar vilket ackumulerat kan bli stor kostnad för kommunen.

Allmänna principer för vägvisning

Utformning och placering av vägvisning regleras i tidigare nämnd lagstiftning, se kapitel [Regelverk](#). Lagstiftningen kan sammanfattas i ett antal allmänna principer. Hur dessa sammanfattas kan se olika ut men innebörden är den samma. Huddinge kommun har nedanstående formuleringar av de allmänna principerna för vägvisning.

Tydlighet

Vägvisningens syfte ska tydligt framgå av märket, det ska inte finnas något som kan göra detta oklart för trafikanten. Själva vägmärkena ska vara tydliga, reflekterande, lättlästa och ha hög ljuskontrast.

Informationsmängd

Vägvisningssystemet måste utformas så att det drar till sig trafikantens uppmärksamhet i konkurrens med annan information (exempelvis reklamskyltar) som kan distrahera trafikanten. Det får inte finnas för stor informationsmängd vid varje korsningspunkt då trafikanten ska ha möjlighet att uppmärksamma samtliga val. Maximalt fem olika målpunkter ses som en vedertagen grundprincip.

Förvarning

Trafikanten måste kunna vara förberedd att fatta beslut i trafikmiljön. Det är viktigt att märket placeras i god tid innan, speciellt i komplexa trafikmiljöer, så att trafikanten kan fatta sitt beslut om färdväg.

Jämförbarhet

Information som förmedlas via vägvisning ska ges med samma namn som återfinns på andra källor, exempelvis en turistkarta. Vägvisare är viktiga förmedlare av Ortsnamn, dessa ska stavas korrekt och enbart namn som har godkänts för offentlig kartproduktion ska användas.

Tolkning

Det får inte finnas några oklarheter i skylten som gör att bilisten kan göra en felaktig tolkning. Exempelvis är det viktigt att Länna industriområde märks ut med märke G5, industriområde (Figur 10), och Länna handelsområde märks ut med märke G10, handelsområde (Figur 11).

Konsekvent

Om en målpunkt anges i vägvisningen måste skyltningen vara konsekvent. Målpunkten ska följaktligen vara med i vägvisningen vid varje vägval från första vägvisning till målpunkt. Detta innebär en stor belastning på systemet och Huddinge kommun är därför restriktiva med antalet målpunkter som vägvisas. I första hand är det geografiska mål som ska vägvisas (se Figur 5).

Konsekvent innebär även att samma typ av målpunkt ska vägvisas på liknande sätt. Exempelvis ska samtliga industriområden märkas ut med symbol G5 (se Figur 10). På platser där behov kan finnas att använda många mål, exempelvis i en korsning, kan samlingsmärken användas. I dessa samlas mål ihop och kopplas till ett övergripande mål.

Kvittens (platsmärke)

Som en vägvisningsprincip gäller att bilisterna får en kvittens på att de har nått rätt destination. För att undanröja osäkerheter och tveksamheter är det viktigt att bilisterna får en bekräftelse att de har kommit rätt. För att bekräfta att man har nått en ort används ett platsmärke, F10.

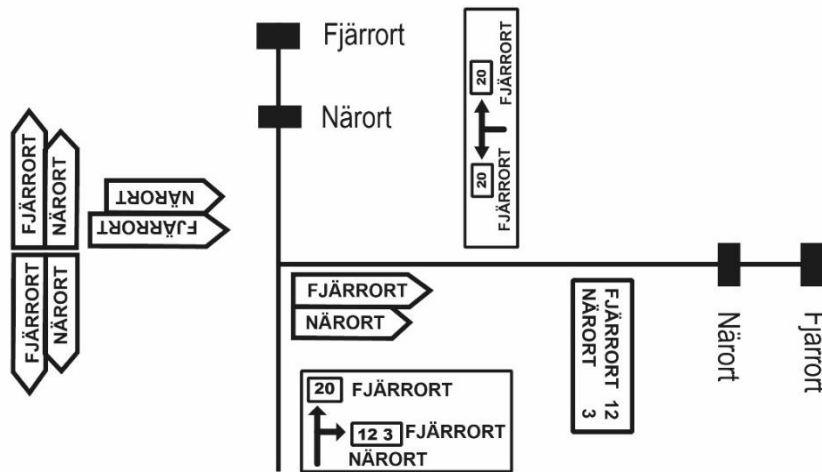

Figur 1. Exempel på lokaliseringsmärke F10. Platsmärke.

Principen med kvittering är dock ibland svår att tillämpa i tätortsmiljö där gränserna ibland är diffusa och det finns många vägar mellan områden. Då kan kvittensen snarare skapa förvirring. Där det är tydligt att målpunkten har nåtts krävs heller inget platsmärke, exempelvis järnvägsstation, bensinstation och centrum.

Fjärrortsprincipen

Det vägvisningssystem vi använder för allmän vägvisning i Sverige bygger på den så kallade fjärrortsprincipen. Detta innebär att vägvisning längs en väg normalt sker till vägens ändpunkt eller den ort som ligger närmast ändpunkten. Detta vägvisningsmål är vägens fjärrort och skall finnas genomgående i alla vägvisningar längs vägen. Utifrån det kan knutpunkter, vilket är platser där andra viktiga vägar ansluter längs vägen, och närorter märkas ut för ökad orienterbarhet (se Figur 4).

Figur 4. Schematisk förklaring av fjärrortsprincipen med fjärrort och närort

Övergripande undantag

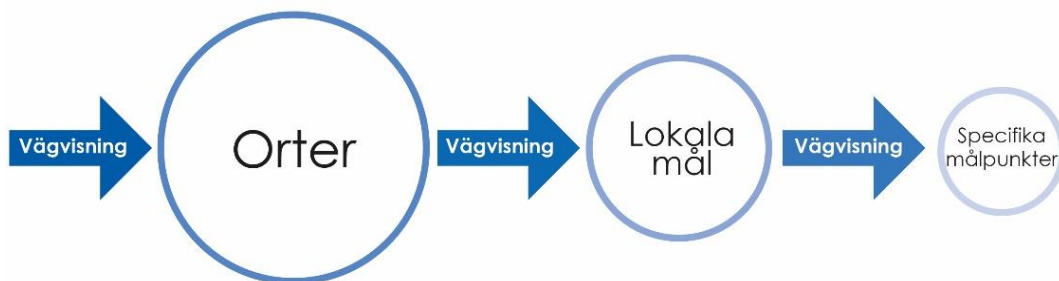
I nästkommande kapitel redovisas hantering för specifika typer av målpunkter. Dessa är avvägda målpunktstypens betydelse för övergripande orienterbarhet, hur akuta besöken kan tänkas vara samt hur stort antal sällanbesökare som målpunkten kan tänkas alstra. Dessa ska ses som typfall och det kan finnas undantag. Undantag kan ske:

- när orienterbarheten i ett område är låg eller målpunkten är dold från kommunal eller regional väg.
Exempelvis Tomtberga kapell.
- när målpunkten och ett närbesläktat geografiskt mål ligger åt olika håll.
Exempelvis vid avfart södergående från väg 73 vid Länna där den geografiska orten Länna vägvisas höger i cirkulationsplatsen medan Länna handelsområde ligger till vänster.
- när trafikfarliga situationer kan uppstå om trafikanten kör fel (särskilt beträffande tunga fordon).
Exempelvis varuleveranser till Vistaskolan där leveransmottagningen sker via en annan väg än den naturliga vägen till skolan. Vid felkörning riskerar tunga fordon att behöva vända i en miljö med ett stort antal barn i rörelse.
- när det kan leda till långa omvägar om trafikanten kör fel.
Exempelvis vägvisning till bostadsområdet Fållan som endast nås via väg 271.

Följande principer är utformade med exempel för att fungera som stöd när det ska avgöras hur olika målpunkter ska vägvisas och vid avvägning om det specifika fallet är ett undantag eller ej.

Vägvisningshierarki

För att skapa en tydlighet i Huddinge kommuns vägnät nyttjas en hierarki av målpunkter. Generellt är geografiska mål de övergripande målen i vägvisningen. Dessa nyttjas för att skapa hög orienterbarhet i vägnätet med få vägvisare. Orter är den högsta nivån och ger en geografisk avgränsning. Inom orter vägvisas till lokala mål och inom lokala mål vägvisas det till specifika målpunkter. Undantag görs i vissa fall, se övergripande undantag samt specifika principer för varje typ av målpunkt.

Figur 2. Schematisk illustration av vägvisningshierarkin. Vägvisning sker först och främst till en ort – inom orten till lokala mål (exempelvis centrum) och sedan till specifika målpunkter.

Vägvisning till geografiska mål

Vägvisning till geografiska mål skapar hög orienterbarhet i vägnätet med få vägvisare. De geografiska målen indikerar för trafikanten var denne befinner sig och vilken väg som bör tas för att komma till ett specifikt område. Exempelvis kan trafikanten som ska till Skogås centrum säkerställa att den är på rätt väg om det vägvisas mot orten Skogås. Vilka geografiska mål som är relevanta att vägvisa beror på kommunens geografiska struktur.

Kommundelar

Huddinge kommun är administrativt indelad i 16 kommundelar. Dessa är av varierande storlek och vissa delar namn med orter (exempelvis Stuvsta) medan vissa är namnsatta efter flera orter (exempelvis Gladö-Lisma) eller har mindre allmännkända namn (exempelvis Sjödalen). Kommundelarna lämpar sig därför inte att använda i vägvisningssyfte då vägvisning ska vara intuitiv och tydlig. Exempelvis lämpar det sig inte att vägvisa till Gladö-Lisma på en väg som enbart går till Gladö och att vägvisa till Sjödalen i stället för till exempel Huddinge centrum kan skapa förvirring.

I detta dokument utgår vägvisningen ifrån orter snarare än kommundelarna, som är den största geografiska uppdelningen i den kommunala vägvisningen.

Figur 3. Huddinge kommuns 16 kommundelar.

Orter

Orterna inom Huddinge definieras i den kommunala planeringen. Exempelvis: Flemingsberg, Stuvsta, Skogås, Vidja och Vårby. Dessa är tydligt geografisk avgränsade och samlar ofta ett antal olika typer av målpunkter. Således är det lämpligt att vägvisa till orterna för att skapa orienterbarhet i det kommunala vägnätet.

Orter

Samtliga orter vägvisas från regionalt vägnät med uppföljning i varje vägval fram till orten där kvittens sker med platsmärke.*

* Undantag kan medges, se kapitel Övergripande undantag

Lokala mål

Inom en ort finns det ofta flera olika lokala mål. Det kan exempelvis vara centrumanläggningar eller bostadsområden. Dessa kan fylla en viktig funktion för orienterbarheten inom en ort. Centrumanläggningar är också viktiga målpunkter då de innehåller en bredd av service som kan alstra sällanbesökare.

Gällande bostadsområden finns det i Huddinge kommun flera stora områden som primärt består av bostäder (exempelvis Solgård, Drevviksstrand och Myrstuguberget). Bostadsområden lockar främst trafik från boende och besökande vilket minskar behovet av vägvisning. Om det inom bostadsområdet finns viktiga målpunkter (till exempel större idrottsanläggningar) är det snarare dessa än bostadsområdet som ska vägvisas.

Centrum	Vägvisning från sista vägval på kommunalt huvudvägnät med uppföljning i varje vägval fram till målpunkten.*
Bostadsområde (tydlig geografisk avgränsat)	Vägvisas ej men märks ut med platsmärke.*
Bostadsområde (ej tydlig geografisk avgränsat)	Märks ej ut.

---

* Undantag kan medges, se kapitel *Övergripande undantag*

Fjärrorter och vägnummer

Vägvisning till fjärrorter och fjärrmål bör nyttjas för att skapa orienterbarhet i det kommunala huvudvägnätet.

Fjärrorter

Huddinge kommun vägvisar enligt fjärrortsprincipen på huvudvägnätet. Fjärrorterna kan vara lokaliserade såväl i Huddinge kommun som utanför kommungränsen.

Exempelvis har Ågestavägen Stuvsta som fjärrort västerut och Farsta, i Stockholms kommun, som fjärrort österut. Skärholmsvägen har fjärrort Skärholmen i norr och Vårby i söder.

Vägnummer

Vägnummer anges endast för vägar i nummergruppen 1–499. Dessa vägar kan vägvisas med vägnummer på det kommunala vägnätet för att öka orienterbarheten. Vägnummer vägvisas med streckad bård mot vägen och linjerad bård vid sista vägvalet.

Vägnummer kan även placeras på lokaliseringmärken med målpunkter.

Figur 7. Lokaliseringsmärke F14, Vägnummer med streckad bård

Då flera nationellt och regionalt viktiga vägar passerar genom Huddinge kommun finns det platser där dessa bör vägvisas. Det är aktuellt på större kommunala vägar som inte naturligt knyter an till det regionala vägnätet.

Exempelvis bör vägvisning ske till väg 73 på väg Gamla Nynäsvägen för att öka orienterbarheten.

Vägvisning till allmänna inrättningar och serviceinrättningar

Allmänna inrättningar är sådana som har en verksamhet som vänder sig till allmänheten. Serviceanläggningar innefattar verksamheter som inte är allmännyttiga men ändå kan behöva vägvisas. Vägvisningen till allmänna inrättningar och serviceanläggningar kan kompletteras med en symbol utöver texten för att tydliggöra vad det är för typ av verksamhet.

Allmänna samhällsfunktioner

Vissa allmänna inrättningar kan kvalificera för vägvisning trots att besöken dit inte kan antas vara av akut karaktär. Exempelvis kommunhus, polisstation och tingsrätt är inrättningar som fyller viktiga samhällsfunktioner och således kan vara relevanta att vägvisa. Bedömning av nivå av vägvisning till dessa typer av inrättningar sker i varje enskilt fall.

Vårdinrättningar

Sjukvård kan behöva nås under skyndsamma former där förutsättningar att planera resan saknas. Vårdinrättningar med någon form av akutmottagning som är öppen dygnet runt ska därför vägvisas. Akutmottagningar vägvisas med vägmärke G4. Akutsjukhus.

Figur 8. Lokaliseringsmärke G4, Akutsjukhus.

Vårdinrättning med akutmottagning dygnet runt

Vägvisning från regionalt vägnät med uppföljning i varje vägval fram till målpunkten.*

Vårdinrättning utan akutmottagning dygnet runt

Vägvisning sker ej.*

Veterinärer och djursjukhus vägvisas enligt samma princip.

* Undantag kan medges, se kapitel *Övergripande undantag*

Regional- och lokal kollektivtrafik

Stationer som trafikeras av fjärrtåg eller regionaltåg kan generera trafik utan lokalkännedom. Likaså kan större stationer för kollektivtrafik i vissa fall generera sällanbesökare även om majoriteten av besökarna troligen är pendlare med lokalkännedom.

Det är därför av vikt att pendlarparkeringarna och eventuella avlämningszoner är lätta att lokalisera.

Pendlarparkering vid stationer vägvisas med lokaliseringsmärke F29. Infartsparkering.

Stationer som trafikeras av regional eller fjärrtåg, med infartsparkering

Vägvisning från regionalt vägnät med uppföljning i varje vägval fram till målpunkten.*

Kollektivtrafik med infartsparkering

Vägvisning från sista vägval på kommunal eller regional väg.*

Figur 9. Lokaliseringsmärke F29-3, infartsparkering tåg.

Idrottsanläggning

Idrottsanläggning är ett brett begrepp och innefattar exempelvis fotbollsplaner, friidrottsarenor och ridhus. Många idrottsplatser nyttjas främst av boende i närområdet medan vissa frekvent är arena för större tävlingar och evenemang. En enskild bedömning genomförs av idrottsanläggningens storlek och karaktär.

Idrottsanläggningar vägvisas, om möjligt, med applicerbart lokaliseringsmärke.

Fullstora idrottsanläggningar med hög publikkapacitet och stora evenemang

Vägvisning från kommunalt huvudvägnät med uppföljning i varje vägval fram till målpunkten.*

Fullstora idrottsanläggningar med plats för publik samt med besöksparkering

Vägvisning från sista vägvalet på kommunal eller regional väg.*

Idrottsanläggningar av mindre karaktär

Vägvisning sker ej.*

* Undantag kan medges, se kapitel Övergripande undantag

Industriområde

Industriområden antas generera stora flöden av tung trafik. Det kan vara trafikfarligt om dessa fordon kör fel, tvingas att vända eller kommer in på vägar med begränsad bärighet. Det är således centralt att vägvisningen till relevanta industriområden i Huddinge kommun är tydlig, lättillgänglig och följer upp från regionalt vägnät fram till målpunkten. En enskild bedömning genomförs av områdets storlek och karaktär.

Industriområde vägvisas med lokaliseringsmärke G 5. Industriområde.

Figur 10. Lokaliseringsmärke G5, industriområde.

Industriområde av större karaktär

Vägvisning från regionalt vägnät med uppföljning i varje vägval fram till målpunkten. Om området är uppdelat i flera geografiska områden vägvisas dessa från sista vägval på kommunal eller regional väg.*

Industriområde av mindre karaktär

Vägvisning från regionalt vägnät med uppföljning i varje vägval fram till målpunkten.*

Vägvisning inom industriområden sker i regel inte. I anslutning till huvudgata kan vägvisning till andra målpunkter sättas upp för ökad orienterbarhet på kommunens vägnät.

* Undantag kan medges, se kapitel *Övergripande undantag*

Handelsplats

Det finns större och mindre handelsplatser i Huddinge kommun. De större innefattar ofta butiker som säljer sällanköpsvaror och alstrar trafik från ett stort geografiskt område medan de mindre ofta serverar mer lokala behov. De handelsområden som kan förväntas alstra sällan- och långvägsbesökare bör vägvisas för att minska onödig söktrafik. En enskild bedömning genomförs av områdets storlek och karaktär

Figur 11. Lokaliseringsmärke G10, handelsplats.

Handelsplatser vägvisas med lokaliseringsmärke G 10. Handelsplats.

Handelsplats av större karaktär

Vägvisning från regionalt vägnät med uppföljning i varje vägval fram till målpunkten.*

Handelsplats av mindre karaktär

Vägvisning från sista vägval på kommunal eller regional väg.*

Vägvisning inom handelsplatser sker i regel inte. I anslutning till huvudgata kan vägvisning till andra målpunkter sättas upp för ökad orienterbarhet på kommunens vägnät.

---

* Undantag kan medges, se kapitel *Övergripande undantag*

Badplatser

Inom Huddinge kommun finns ett antal badplatser. Dessa är av varierande storlek och vänder sig till olika målgrupper; vissa lockar långväga sällanbesökare medan vissa enbart är till för boende i närområdet. En enskild bedömning genomförs av badplatsens storlek och karaktär.

Figur 12. Lokaliseringsmärke H15, badplats.

Badplatser vägvisas med lokaliseringsmärke H15. Badplats.

Badplatser av regional karaktär med dedikerad parkeringsplats	Vägvisning från kommunalt huvudvägnätet med uppföljning i varje vägval fram till målpunkten.*
Badplatser av lokal karaktär med dedikerad parkeringsplats	Vägvisning från sista vägvalet på kommunal eller regional väg.*
Badplatser utan dedikerad parkering	Vägvisning sker ej.

Parker och naturreservat

Större kommunala parker och naturreservat lockar sällanbesökare. Parker och naturreservat har ofta ett namn kopplat till geografin (exempelvis Flemingsbergsskogen och Kästadalsparken) vilket ökar orienterbarheten via vägvisning till geografiska mål.

Parker och naturområden av regional karaktär med dedikerad parkeringsplats	Vägvisning från sista vägvalet på kommunal eller regional väg.*
Parker och naturområden av lokal karaktär	Vägvisning sker ej.*
Parker och naturområden utan parkeringsmöjligheter	Vägvisning sker ej.

* Undantag kan medges, se kapitel *Övergripande undantag*

Museum

Idag återfinns endast mindre museum i Huddinge kommun. Museum kan antas alstra långväga trafik och sällanbesökare som saknar lokalkännedom. Det kan därför vara befogat med vägvisning om museet är öppet att ta emot besökare merparten av veckans dagar och dedikerad parkering finns. Då ett museum kan vara både stor och liten krävs att en enskild bedömning genomförs av målpunktens storlek och karaktär. Detta ska i sin tur ställas mot om det finns något större allmänt syfte med vägvisning till målpunkten.

Figur 134.
Lokaliseringsmärke H22,

Museum kan vägvisas med H22. sevärdheter om befogat.

Museum av nationellt intresse med dedikerad parkering	Vägvisning från kommunalt huvudvägnät med uppföljning i varje vägval fram till målpunkten.*
Museum med dedikerad parkering	Vägvisning från sista vägvalet på kommunal eller regional väg.*
Museum utan dedikerad parkering eller med begränsade öppettider	Vägvisning sker ej.

* Undantag kan medges, se kapitel *Övergripande undantag*

Drivmedelsstationer

Vägvisning till drivmedel på regionalt vägnät följs upp på det kommunala vägnätet om stationen inte är synlig från den regionala vägen.

Drivmedelsstationer vägvisas med lokaliseringsmärke H3 eller H4.

Figur 54. Lokaliseringsmärke H3, drivmedelsstation.

Exempelvis vägvisas det i dagsläget till drivmedel på väg 263 vid Flemingsberg (södergående riktning) och väg 73 vid Länna (både norrgående- och södergående). Vid Länna kan vägvisningen med fördel fortsätta i det kommunala vägnätet (i norrgående riktning).

Utbildningslokaler

Utbildningslokaler nyttjas främst av återkommande besökare och få situationer uppstår där besökare utan lokalkännedom skyndsamt måste ta sig till målpunkten.

Undantag kan göras om lokalen inte är synlig från kommunal eller regional väg. Då kan vägvisning sättas upp från sista vägvalet på kommunal eller regional väg. Det förutsätter dock att avlämningszon eller besöksparkering finns tillgänglig. Likaså kan undantag vara befogat om leveranser till utbildningslokalen ska ske via en separat väg som inte delas med parkering och huvudentré. Om så är fallet kan vägvisning av leveransväg vara befogat för att inte riskera att varutransporter åker in till huvudentrén vilket kan ha trafikfarliga konsekvenser.

Exempelvis är det befogat med vägvisning till varuleveranser Vistaskolan där leveransmottagningen sker via en annan väg än den naturliga vägen till skolan. Vid felkörning riskerar tunga fordon att behöva vända i en miljö med ett stort antal barn i rörelse.

Universitets- och högskolelokaler nyttjas främst av återkommande besökare. Dock kan dessa lokaler även husera andra typer av sammankomster som kan antas alstra besökare utan lokalkännedom. Gällande universitet och högskolor bedöms behovet av vägvisning i varje enskilt fall.

Religiösa byggnader och begravningsplatser

Religiösa byggnader nyttjas till störst del av återkommande besökare. Få situationer uppstår där sällanbesökare utan lokalkännedom skyndsamt måste ta sig till målpunkten.

Undantag kan göras om lokalen inte är synlig från kommunal eller regional väg. Då kan vägvisning sättas upp från sista vägvalet på kommunal eller regional väg. Det förutsätter dock att besöksparkering finns tillgänglig.

Exempelvis Tomtberga kapell.

Turistiskt intressanta mål

Vägvisning till turistiskt intressanta mål sätts upp vid målpunkter av nationellt eller internationellt intresse som vänder sig främst till turister och trafikanter utan lokalkännedom. Besökaren ska inte behöva särskilda förkunskaper eller särskild utrustning. Det krävs också bra information på platsen.

Turistiskt intressanta mål vägvisas med vägmärke I1-I4. Ej att förväxla med lokaliseringmärket för sevärdheter, H22. Huddinge kommun har i dagsläget ingen målpunkt som klassas som turistiskt intressanta mål, exempelvis Skansen och Vadstena kloster.

Figur 15. Lokaliseringssymboler för turistiskt intressanta mål I1-I4.

Övriga målpunkter av fritidskaraktär

Utöver specificerade målpunkter kan det finnas anledning att vägvisa till andra typer av målpunkter om dessa kan antas alstra stora mängder sällanbesökare, om dedikerad parkering finns samt att målpunkten är svårt att lokalisera. Om dessa kriterier uppfylls sker vägvisning på erforderlig nivå.

Exempelvis kan det vara aktuellt att vägvisa till historiska kulturmiljöer som äldre bebyggelse, fornlämningar eller fiskevatten som alstrar långväga sällanbesökare.

Enskilda kommersiella verksamheter

Enskilda kommersiella verksamheter vägvisas inte i Huddinge kommun. Verksamheterna vägvisas istället som exempelvis en del i ett centrum, en handelsplats eller industriområde. Undantag kan göras om verksamheten är av den typ som genererar ett stort antal sällanbesökare. Det är då av trafikstyrningssynpunkt befogat att vägvisa från passande nivå på vägnätet. Det måste dock till en rimlig avvägning mellan nytta och kostnad. På en handelsplats kan det finnas många verksamheter som önskar vägvisning på det kommunala vägnätet. Detta skulle innebära att ett stort antal vägmärken behöver sättas upp och följas upp vid varje vägval. Det är inte hållbart och innebär en stor belastning på systemet. Vägvisning till specifika målpunkter tjänar inte något större allmänt syfte varvid stor restriktivitet råder. Kommunen har beslutanderätten om vägvisning på det kommunala vägnätet.

Möjlig framtida utveckling av vägvisningssystemet

Principerna för vägvisning pekar på de generella avvägningarna som ligger till grund för behandlingen av vägvisning till olika typer av målpunkter. Framtagandet är ett steg i att systematisera arbetet med vägvisning inom Huddinge kommun. Utifrån dessa principer finns det sedan flera ytterligare åtgärder som kan vidtas:

Stam-/grenplan per målpunkt/område

En stam-/grenplan är ett verktyg för att grafiskt beskriva hur ett vägvisningssystem inom ett avgränsat område är uppbyggt. Stam-/grenplanen ger därmed en god översikt av vägvisningen på specifika vägar eller korsningar. Framtagandet av en stam-/grenplan kan se olika ut beroende på hur kommunen väljer att lägga upp arbetet. Det kan antingen utgå från målpunktskategorier och kartlägga samtliga målpunkter inom en kategori eller utgå från geografiska avgränsningar där samtliga målpunkter inom ett område presenteras. Avvägningar för varje specifik målpunkt sker genom principerna som presenteras i detta dokument.

Stam-/grenplanen ligger sedan till grund för utsättning och eventuellt borttagande av befintliga vägvisare.

Vägvisningsinformation

Utöver vägmärken kan information delas med trafikanterna vid målpunkter och på vägen via *intelligenta transportsystem* (så kallade ITS). Dessa kan exempelvis indikera vilka parkeringar som har platser kvar, eventuella hinder och tillfällig vägvisning för att leda trafikanterna längst den mest lämpliga rutten till målpunkten.

Kunskapen om vägvisning kan även spridas utanför vägnätet. För de målpunkter som kommunen ansvarar för finns möjligheten att ge tydlig information på exempelvis kommunens hemsida. Det kan inkludera parkeringsutbudet vid vissa verksamheter, vilken väg som är smidigast att ta till målpunkten samt vilka tider som det är minst trafik till målpunkten.